

Slika 3: Razstava Urbane podobe v Galeriji Bernardo Bernardi v Zagrebu, 2014

Mojca PERŠE

Svetloba s pridihom nostalgije Iz preteklosti v sedanjost

Slovenci imamo dolgo in bogato preteklost, materialno in nematerialno kulturno dediščino, ki pomeni nenadomestljivo vrednoto. Zavedati se moramo, da je to, kar je bilo narejeno v preteklosti, treba ohranjati, ceniti in vključevati v vsakdanje življenje. Predmeti iz preteklosti, ki so naša kulturna dediščina, so večkrat neuporabni v sedanjosti in lahko služijo samo kot okras tistemu, ki te predmete ceni in zbira. Zbiratelj ima lahko samo spomine nanje, na preteklost, spomine na družinsko dediščino, kraj, opravila ipd., lahko pa jih spet oživimo in jim damo novo vrednost. Stari predmeti po navadi ne služijo več svojemu namenu in ležijo po podstrešjih ter so prej v napoto kot za okras. Naloga oblikovalca je, da zna prepoznati kakovost in možnost, ki jo stari predmeti ponujajo, ter jih tako ponovno oživi. Naš namen je, da jih prebudimo iz preteklosti in jim za uporabo damo novo možnost z novo podobo ter jim tako damo novo vrednost, povezano z našo identiteto, kulturo in okoljem.

Študentje drugega letnika notranje opreme Fakultete za dizajn so pod mentorstvom Mojce Perše iz starih predmetov – predmetov naše kulturne dediščine – ustvarili nove zanimive predmete. Naloga je bila oblikovati svečnik na temo *preteklost, sedanjost,*

svetloba in božični čas. Poiskati in izbrati so morali predmet iz preteklosti in ga oblikovati – preoblikovati v svetlobno telo – svečnik. Nova funkcija predmet iz preteklosti ohrani in mu podaljša obstoj. Gre za enega od načinov preoblikovanja starega v novo. Z dodajanjem novih materialov dobimo nove oblike, nove funkcije, nove predmete. Tudi s trajnostnega vidika je to eden od načinov ravnanja s starimi predmeti. Kreativnost nima meja. Tako so lahko tudi predmeti iz kulturne dediščine odličen vir in izhodišče za oblikovanje ali preoblikovanje novih predmetov.

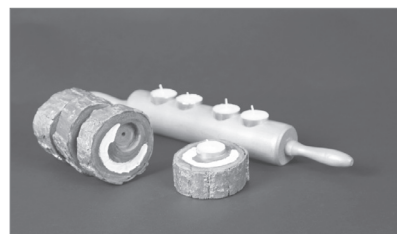
Svečniki so bil razstavljeni na Zlatem bazarju, ki ga vsako leto organizira Center Korak na Brdu pri Kranju. Projekt oblikovanja svečnikov s pridihom nostalgije je bil dobrodelne narave. Da ustvarimo nekaj novega, ne potrebujemo veliko. S tem smo želeli pokazati, da ustvarjalnost res nima meja.

Mogoče bo ta projekt navdušil še koga in bo posegel po naši preteklosti ter ustvaril nekaj za sedanjost – prihodnost. V prispevku predstavljamo nekaj zanimivih svečnikov, ki vključujejo lesene izdelke iz preteklosti.

Slika 1: Svečnik STOJAN, Januš Meglič (mentorica: Mojca Perše)

STOJAN: Svečnik, pri katerem je kot osrednji del uporabljen *pesto*. To je center lesenega kolesa pri vozu. Služi kot jedro, v katero so vpete štiri novooblikovane lesene noge. Tvori zanimivo obliko svečnika, ki ga lahko obrnemo z nogami navzdol ali navzgor.

Slika 2: SVEČNIKA STARE MAME, Katja Katona in Maja Dolenc (mentorica: Mojca Perše)

SVEČNIKA STARE MAME: Navdih za svečnika je bila slovenska potica, kulinarčna posebnost in izvirna slovenska sladica. Svečnika tako predstavljata slovensko identiteto. Zanj so potrebne sestavine in valjar. Star valjar in potica, narejena iz štirih kolutov debela kostanja.

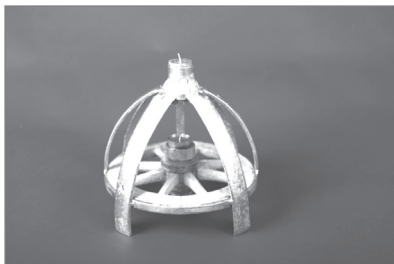
Slika 3: Svečnik F&M, Dona Stubičar in Nina Martinović (mentorica: Mojca Perše)

SVEČNIK F&M predstavlja žensko in moškega. Združuje star lesen navitek za prejo in lesen kalup za pletenje košar. Podnožje ali stojalo je novo in narejeno iz pleksistekla. Svečniku da sodoben videz, element preteklosti pa povzdigne na pedestal.

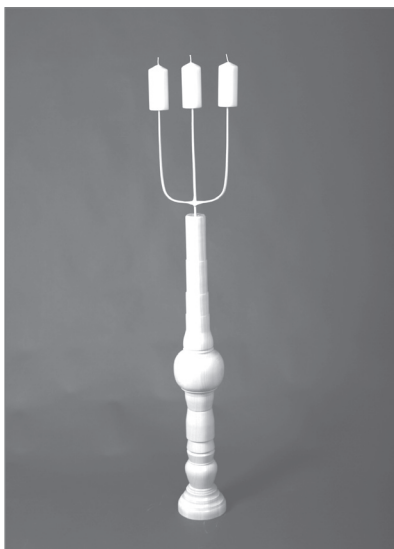
Slika 4: Svečnik CELIČNI SIJ, Gregor Veler (mentorica: Mojca Perše)

CELIČNI SIJ: Podstavek krojaške lutke, ki ni več služil svojemu namenu, je postal podstavek lupine za narezane kartonske tulce, na katerih je bilo navito blago. Lupina tvori rastoč razgiban ovoj, skozi katerega prodira razpršen odsev svetlobe. Svečnik lahko postane luč.

Slika 5: Svečnik DVOJNO UPANJE, Davor Bokalič (mentorica: Mojca Perše)

DVOJNO UPANJE: Svečnik ima za osnovni del staro leseno kolo voza, okrog katerega je obdan kovinski obod iz obročev. Okrogla oblika ponazarja neskončnost in upanje.

Slika 6: Svečnik KMEČKA LUČ, Jan Gnidovec (mentorica: Mojca Perše)

KMEČKA LUČ: Vile, некоč kmečko orodje, postanejo del velikega svečnika. Novo leseno struženo podnožje se zgladuje po nogi stare kmečke mize ali starih lesenih ograjah.

.....
Mojca Perše, univ. dipl. inž. arh.
Fakulteta za dizajn, Slovenija
E-pošta: mojca.perse@fd.si